

סימן לט

לקיחת "עליות" בבהכנ"ס שלא כדין

שאלה

בבית כנסת שמוכרים בו את העליות לתורה, קנה ראובן "שלישי" ב-50 ש"ח. כשהגיע תורו לעלות לתורה - קפץ שמעון, עלה לתורה במקומו וברך בקול.

א. האם יצטרך ראובן לשלם לבהכנ"ס את 50 הש"ח שנדר? אם הדין הוא שראובן פטור, האם יצטרך שמעון לשלם במקומו לבהכנ"ס את 50 הש"ח עבור העליה שחטף?

ב. האם חייב שמעון לשלם קנס כספי לראובן עבור מה שלקח ממנו את העליה שהוא קנה?

ג. מה הדין במקרה דומה, כאשר הגבאי טעה וקרא בטעות לשמעון במקום לקרוא לראובן אשר קנה את העליה, והטעות התגלתה רק לאחר ששמעון כבר ברך על התורה?

תשובה

א. שמעון שחטף את העליה עבר על איסורי תורה חמורים הקשורים בעיקר ללאוים שבין אדם לחבירו, כגון: מחלוקת, הלבנת פנים ברבים, אונאת דברים וכיוצא בזה. לפיכך חייב שמעון לפייס את ראובן עד שימחל לו.

אמנם בדיני ממונות - שמעון (שחטף את העליה) פטור מלשלם לראובן ולבהכנ"ס את 50 הש"ח או כל סכום אחר. כמו כן, גם ראובן (שקנה את העליה) - פטור מלשלם לבהכנ"ס את מה שנדר.